

Pestprotocol CBS De Til

Visie

Op CBS De Til zien we graag dat onze leerlingen opgroeien tot zelfstandige, sociaal vaardige en betrokken mensen. Onze school vindt actief burgerschap belangrijk, omdat we het belangrijk vinden dat onze leerlingen betrokken burgers worden die een bijdrage kunnen en willen leveren aan een betere wereld. We werken met onze leerlingen aan een bewustzijn voor regels, waarden, normen en samenwerking. Als leerkrachten zijn we hierin een voorbeeld voor de kinderen.

Actief Burgerschap en Sociaal Emotionele Vaardigheden

De Vreedzame School is een programma voor sociale competenties en burgerschap.

De thema's die bij DVS aan de orde komen zijn:

1. We horen bij elkaar - groepsvorming en een positief sociaal klimaat
2. We lossen conflicten zelf op - conflicthantering
3. We hebben oor voor elkaar - communicatie
4. We hebben hart voor elkaar - gevoelens
5. We dragen allemaal een steentje bij - verantwoordelijkheid
6. We zijn allemaal anders – diversiteit

Pestprotocol

Pesten is een wezenlijk probleem, ook bij ons op de basisschool zullen we dit niet ontkennen. De Vreedzame school is een positief pedagogisch programma ook een preventief programma dat gedragsproblemen bij leerlingen voorkomt.

Wanneer er binnen onze school toch signalen zijn van pestgedrag, zullen praten we hier met de betrokken leerlingen, groepen, leerkrachten en ouders over. Hiervoor hanteren we een schoolspecifiek pestprotocol, gebaseerd op de oplossingsgericht PestAanpak van de Vreedzame School (OPA).

De Engelse No Blame-aanpak is het uitgangspunt bij deze interventiemethode.

In de praktijk betekent dit voor ons als school dat:

- We preventief werken aan gedeelde verantwoordelijkheid, kinderen helpen mee om te zorgen voor een fijn schoolklimaat
- Incidenten worden geregistreerd in Parnassys
- Observaties worden genoteerd in het logboek en gebruikt in gesprekken
- Signalen van ouders en leerlingen serieus genomen en vastgelegd worden
- We dequaat reageren op ouders
- Er wordt benoemd dat kinderen bij de leerkracht mogen komen als ze zich zorgen maken, over zichzelf of over een klasgenoot.

De OPA-aanpak van het pestprotocol gaat in werking als signalen uit de praktijk hierom vragen. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid van het hele schoolteam. Gezamenlijk met leerkracht, IB en directie wordt dan besproken welke stappen er genomen worden en op welke manier, door wie en met wie de Oplossingsgerichte pestaanpak uitgevoerd gaat worden.

Plagen en pesten

Pesten is het regelmatig en langdurig lastigvallen van iemand, met als effect dat de ander fysiek of emotioneel pijn lijdt. Er is altijd sprake van een machtsverschil tussen de pester en het doelwit. Pesten gebeurt meestal in groepsverband en vindt bij herhaling plaats.

Plagen is echter van korte duur en speelt zich af tussen gelijken. Omdat er geen machtsverschil is, kan de ander makkelijk terug plagen. Dit wil echter niet zeggen dat plagen niet kwetsend kan zijn. De term plagen wordt ook wel eens gebruikt om pesten goed te praten of te minimaliseren. Omgekeerd wordt de term pesten soms te snel gebruikt als het in feite over plagen, ruzie of ander storend gedrag gaat. Bij ruzie is er niet noodzakelijk een ongelijke machtsverhouding, zodat kinderen het meestal wel zelf kunnen oplossen.

Bij pesten komen we de volgende rollen tegen:

- De pester
- Het doelwit (het slachtoffer)
- De toeschouwers (wegkijkers of meelopers)

Er zijn vele vormen van pesten:

- Fysiek: duwen, slaan, spullen stukmaken, enz.
- Verbaal: bijnamen gebruiken, roddels verspreiden, enz.
- Emotioneel: iemand negeren, uitsluiten, bezittingen verstoppen, enz.
- Digitaal: schelden via berichtjes, zonder toestemming foto's gebruiken, enz.

De OPA-aanpak

Uitgangspunten

Belangrijke elementen van de OPA-aanpak zijn:

- Geen schuld, verwijten of straf
- Uitgaan van het goede in ieder kind
- Aanmoedigen van empathie
- Iedereen is verantwoordelijk
- Snel, positief en oplossingsgericht
- De pester krijgt de kans zijn/haar gedrag te veranderen

Stappenplan

In OPA-aanpak worden de volgende stappen onderscheiden

1. Gesprek met het gepeste kind
2. Gesprek met de steungroep (zonder de gepeste leerling)
3. Tweede gesprek met de gepeste
4. Tweede gesprek met de steungroep

Zie voor de uitwerking van dit stappenplan Werken aan Sociale Veiligheid, een handreiking bij De Vreedzame School voor de aanpak van pesten.

De OPA-aanpak in de praktijk

Het schoolteam

Het team is op de hoogte van de OPA-aanpak van het pestprotocol. Zij zijn middels een teamoverleg geïnformeerd over de uitgangspunten, de stappen en hebben dit met elkaar besproken en geoefend. Zij zijn zich bewust van de signalen van pestgedrag en kunnen handelen volgens het protocol.

Organisatie van de gesprekken

De gesprekken vinden onder schooltijd plaats in een neutrale, rustige ruimte, waar de groep niet gestoord wordt, bijvoorbeeld de IB-ruimte of de personeelskamer. Dit kan onder begeleiding van de leerkracht zijn, maar het kan ook zijn dat de IB-er of directeur deze gesprekken voert.

Algemene informatie voor leerlingen en ouders

De leerlingen van de school krijgen van hun groepsleerkracht aan het begin van het schooljaar via de lessen van de Vreedzame school uitleg over plagen, pesten en het omgaan met conflicten. Daarbij wordt in de hogere groepen uitleg gegeven over de OPA-aanpak. Hierbij legt de leerkracht aan de leerlingen uit dat hij/zij er van uit gaat dat ze met elkaar een fijn schooljaar te gemoed gaan, en dat ze hoopt op hun hulp als er problemen ontstaan en iemand zich ongelukkig voelt in de groep.

Er worden mediators getraind en de 'diplomering' wordt met alle leerlingen gedeeld en gevierd.

De ouders krijgen deze informatie via de schoolgids en de website.

Leerlingen en ouders informeren als de aanpak start

Wanneer een pestsituatie op school erom vraagt dat de OPA-aanpak gehanteerd gaat worden, worden de ouders van het op de hoogte gesteld. Uiteraard in medeweten van de betreffende leerling.

De ouders van de pester worden nog niet onmiddellijk ingelicht, dit gebeurt indien nodig na het verloop van het stappenplan. De ouders van de supportgroep kunnen met een uitleggend schrijven worden geïnformeerd.

De supportgroep

De supportgroep bestaat uit 6 tot 8 leerlingen, inclusief de pester. Dit kunnen leerlingen uit de eigen groep zijn, maar ook leerlingen uit andere groepen. Het is voor deze leerlingen belangrijk dat zij het potentieel hebben om verantwoordelijkheidsgevoel en inlevingsvermogen te ontwikkelen. Deze kinderen moeten ook de ruimte hebben en krijgen om tijdens de lessen uit de klas gehaald te worden om deel te nemen aan de gesprekken.

Verder ondersteuning

Wanneer de OPA-aanpak niet aanslaat zal er naar andere mogelijkheden voor begeleiding gezocht worden, binnen of buiten de school.

Ook onderliggende problematiek bij de pester, het doelwit of de groep als geheel moet in de gaten worden gehouden.

Dit verloopt via het zorgplan van onze school.

De uitwerking van het stappenplan

Wanneer er sprake is van een pestsituatie zal de leerkracht in overleg met de directie en de intern begeleider OPA-aanpak in werking zetten. Voor de groepen 5 t/m 8 wordt de aanpak

ingezet zoals hieronder beschreven. Voor de jongste groepen is deze aanpak misschien minder geschikt. Er kan dan wel gekeken worden welke aspecten hieruit meegenomen kunnen worden om ook in de groepen 1 t/m 4 tot een einde van de pestsituatie te komen.

Naschrift

Met dit pestprotocol geven we alle betrokken duidelijkheid over hoe er gehandeld wordt wanneer zich een pestsituatie voordoet bij ons op school.

Meer informatie over de achtergronden van dit pestprotocol is te vinden in Werken aan Sociale Veiligheid, een handreiking bij De Vreedzame School voor de aanpak van pesten.